

קורס הכשרה בחקלאות אקולוגית

להקמה וניהול גני ירק אורגניים

מחזור סתיו – חורף 2017/18

מבוא:

בשנים האחרונות אנו עדים לפריחה מחודשת של ענף חקלאי שנראה כי אבד, ענף גני הירק.

גן הירק הינו מערכת חקלאית השונה מאוד מהמערכות החקלאיות השכיחות בתעשיית החקלאות המונו-קולטורית (מערכות גידול של צמח אחד).

גן הירק מהווה מערכת חקלאית אקולוגית מגוונת המכילה מינים רבים של צמחי מאכל ורפואה הגדלים יחדיו באותו השדה (פולי - קולטורה). המגוון הביולוגי הרב מאפשר לשדה החקלאי להתקיים כמערכת אקולוגית מגוונת בה מתקיימים מינים רבים של צמחים, מיקרואורגניזמים ובע"ח יחדיו באינטראקציה אחד עם השני. הרב-גוניות הזאת מעלה אתגרים לחקלאי אך מצד שני גם מאפשרת הזדמנויות לשיתוף פעולה בין הצמחים לעצמם ולגורמים אחרים (הזנה הדדית, הגנה מפני מזיקים, הגברה של נוכחות מאביקים ועוד...)

המגוון בשדה אף מאפשר הזדמנויות לחקלאי - ייצור של תנובת שדה אורגנית, טרייה ומגוונת במכירה ישירה לצרכן ללא עלויות התיווך של סופרים וקמעונאים אחרים, תוך שיתוף הצרכן ביופי תהליכי הייצור הטבעיים המתרחשים בשדה.

מבחינה כלכלית, מגוון הגידולים גם מספק רשת ההגנה כלכלית; בשדה המורכב מסוגים רבים של ירקות שונים, נדיר מאוד מצב שבו השדה כולו נכשל. גם כאשר גידולי מסוים לא מצליח, ישנם עוד עשרות גידולים אחרים שעולים יפה ולכן הנזק הכלכלי הוא קטן והאיום על החקלאי אינו גדול כמו בשדה מונו-קולטורה.

לצד היתרונות, המורכבות הנוצרת מריבוי גידולים דורשת מומחיות רבה ורחבה. להבדיל מהחקלאי הקונבנציונאלי שיועד לגדל גידול אחד, חקלאי גן הירק נדרש להכיר מספר רב של גידולים אשר לכל אחד דרישות שונות; זמני זריעה ושתילה שונים, טכניקות שונות של גידול, גישויות שונות למחלות ומזיקים ועוד. לכן חקלאי פוליקולטורה נמצא בתהליך מתמיד של למידה ובגישה של צניעות אל מול הלא נודע.

בקורס להכשרת חקלאים אקולוגיים אנו למדים מהטבע.

העונה, הגידולים ומה שקורה בדרך מכתבים לנו את נושאי השיעור.

אני יכול לתת לכם את הניסיון, הידע, הפרקטיקה, החוויה, המרחב ואת הכלים שיהפכו אתכם לחקלאים מנוסים.

הבהרה:

בקורס נלמד ונתנסה בטכניקות מקצועיות לחקלאות אקולוגית בקנה מידה של בין דונם לעשרות דונמים.

הקורס משלב עבודה פיזית בשדה בכל תנאי מזג אוויר!

חקלאים רבים שהתחילו ללא ניסיון למדו זאת על בשרם וכיסם ולא אחת הפסידו עשרות אלפי שקלים בשנתיים הראשונות עד שנכנסו לתלם או פרשו.

הקורס מאפשר לכל אחד (גם ללא ניסיון קודם) להתנסות באורך החיים ובמקצוע החקלאות ללא צורך בסיכון סכומי כסף גדולים וללא צורך לעזוב את העבודה הנוכחית שלו.

מסגרת הקורס:

נפגש אחת לשבוע בקבוצה לעבוד, ללמוד ולקטוף מהיבול. כל מפגש יארך כ- 3 שעות.

על חלקת הלימוד יעבדו שלוש קבוצות וניתן להצטרף לאחת הקבוצות לאורך כל התקופה על בסיס מקום פנוי.

להלן הימים והשעות עבור כל קבוצה:

קבוצה א' - ימי שני 14:00-17:00

קבוצה ב' - ימי חמישי 10:00-13:00

קבוצה ג' - ימי חמישי 14:00-17:00

* בהתאם לביקוש ייתכן כי תפתח קבוצה נוספת בימי שני בבוקר.

הקורס מתרחש באופן רציף ומחזורי מעונה לעונה.

מספר המקומות בקבוצת הלימוד מוגבל, לכן רק הרשמה מראש מבטיחה את השתתפותכם/ן.

כדי ליצור יציבות בהרכב הקבוצה, התלמידים בקורס מתבקשים לשלם מראש ולהתחייב לתקופה של שישה חודשים.

מחיר הקורס כ - 500 ש"ח לחודש.

במקרה של ביטול השתתפות ע"י התלמיד לאחר תחילת הקורס ייגבה תשלום בעד חודש לימוד נוסף ממועד ההודעה על ביטול ההשתתפות והיתרה תוחזר לתלמיד.

בימי חג/שבטון לא יתקיים שיעור. תלמידים המעוניינים בכך יוכלו להצטרף לקבוצה אחרת כדי להשלים את המפגש החסר.

במידה ויתבטל שיעור מכל סיבה אחרת יתווסף לקבוצה שיעור נוסף לאחר מועד הסיום המקורי.

תלמיד שיסיים תקופה של 6 חודשים (עונת גידול אחת שלמה) יהיה זכאי לתעודת חקלאי אקולוגי מטעם "חווה ואדם" וארגון "פרמקלצ'ר ישראל".

בנוסף, חקלאות פוליקולטורה הינה תהליך למידה אין-סופי ולכן כל תלמיד שיהיה מעוניין להמשיך ללמוד בקבוצה וליהנות מתנובת השדה יהיה רשאי להירשם ולהמשיך לקחת חלק בקורס גם למחזור הלימוד והעונה הבאה.

תכני הקורס יותאמו למצב השדה, האקלים ורמת הידע של התלמידים.

מידע וחומר עזר בנושאים הנלמדים יישלחו באי-מייל.

בסוף כל מפגש התלמידים מוזמנים לקטוף לביתם ארזי ירקות מהיבול הגדל בחלקת הלימוד.

בין הנושאים שנלמד ונתנסה בהם במהלך הקורס:

- גידול מינים שונים של ירקות עונתיים

- שתילה זריעה

- מערכות השקיה ופריסת קווי השקיה והמטרה

- השקיה נכונה ויעילה בשדה מגוון

- אמצעים אורגניים להגנת הצומח

- שימוש בשיטות הדליה

- שימוש בחיפויי קרקע

- שימוש בכיסויי אגריל

- שימוש נכון ברשתות צל ויצירת מבני הצללה.

- תכנון זריעות ושתילות בסוקצסיה לקבלת תנובה רציפה ומתמשכת מגן הירק

- טיפול בעשבייה

- דישונים אורגניים - דישוני ראש ודישוני יסוד

- ניהול מחזור זרעים

- שימוש בטכניקות זיבול ירוק בשדה

- הכנת הקרקע לגידול ויצירת מצע זרעים
- שימוש בזנים מתאימים לעונה ולעמידות
- בניית תחשיב כלכלי
- אפשרויות שיווק ופרסום
- תיעוד ושיתוף הפעילות בשדה
- כיצד לקטוף בצורה נכונה כל פרי וירק
- אריזה ושיווק.
- ועוד ועוד....

אודות מנחה הקורס:

עידן אליקים - אגרונום, בוגר הפקולטה לחקלאות במסלול שמירת טבע וניהול שטחים פתוחים.
 חוקר לתואר שני (M.Sc) באגרואקולוגיה מטעם האוניברסיטה העברית.
 מתכנן פרמקלצ'ר מוסמך משנת 2005 ומדריך קורסי פרמקלצ'ר (PDC) מוסמך.
 רכז תחום החקלאות ב"חווה ואדם" ובעל ניסיון רב בחקלאות אורגנית בתחום גני הירק כאשר בין לקוחותיו היו לקוחות פרטיים, חנויות טבע, קואופרטיב "האורגני" ומסעדות שפים מפורסמות כגון צפון אברקסס והסלון (של השף איל שני) ומסעדת "המטבח של רמה" בנטף.

גני ירק מסחריים אורגניים הפעילים כיום בישראל:

- [חוביזה](#)
- [שורשים](#)
- [גן השדה](#)
- [דני אורגני](#)
- [הגינה של מגי](#)
- [סבתא יהודית](#)
- [הגן של איריס בן צבי](#)
- [משק חביביאן](#)
- [המעפיל](#) ועוד....

הרשמה

קורס הכשרת חקלאים אקולוגיים

ההרשמה מתבצעת דרך טופס הרישום האלקטרוני בכתובת

<https://goo.gl/forms/Xy6iDG3pBH4ObSfJ3>

ניתן להגיע לטופס גם דרך אתר האינטרנט של חווה ואדם

להשלמת ההרשמה לאחר מילוי הטופס יש לשלם את דמי ההרשמה

עלות הקורס ותנאי תשלום:

- מחיר הקורס כ - 500 ש"ח למשתתף לחודש.
- התשלום עבור החודש הראשון מהווה מקדמת הרשמה והם לא יוחזרו במקרה של ביטול ההשתתפות בקורס.
- עם תחילת הקורס יש להשלים תשלום לשישה חודשי לימוד (ניתן לשלם בתשלומים - 500 ש"ח לחודש בכרטיס אשראי או צ'קים דחויים).
- במקרה של ביטול ההשתתפות ע"י התלמיד לאחר תחילת הקורס ייגבה תשלום בעד חודש לימוד נוסף ממועד ההודעה על ביטול ההשתתפות והיתרה תוחזר לתלמיד.
- הקורס הינו פזי ומעשי בשטח, התלמידים מתבקשים לנהוג באחריות ובמשנה זהירות על עצמם ועל אחרים, להישמע לכללי הבטיחות בעבודה ולהודיע למדריך על כל מצב בריאותי אשר עלול להגביל את ההשתתפותם בקורס.
- בימי חג/שבתון לא יתקיים שיעור. תלמידים המעוניינים בכך יוכלו להצטרף לקבוצה אחרת כדי להשלים את המפגש החסר.
- במידה ויתבטל שיעור מכל סיבה אחרת יתווסף לקבוצה שיעור נוסף לאחר מועד הסיום המקורי.
- במקרה והקורס לא ייפתח במועדו מסיבה כלשהיא, מועד הפתיחה יידחה בשבוע או שבועיים.
- מספר המקומות בקורס מוגבל, הקדימו להירשם והבטיחו את מקומכם.

לפרטים נוספים יש ניתן ליצור קשר עם המדריך – עידן 054-5883132

idaneliakim@havveadam.org